

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

Expunere de motive

la propunerea legislativă privind completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2021 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2025

1. Contextul general și sursa inițiativei legislative

Prezenta inițiativă legislativă răspunde necesității de aliniere completă a cadrului normativ național la noile obiective europene privind materiile prime critice, în special ca urmare a adoptării Regulamentului (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 (Critical Raw Materials Act – CRMA), care instituie un cadru comun la nivelul Uniunii pentru asigurarea aprovizionării sigure, diversificate și durabile cu materii prime critice, esențiale pentru tranziția verde și digitală, pentru industriile strategice, precum și pentru securitatea economică și tehnologică a Uniunii.

În România, măsuri de punere în aplicare a CRMA au fost deja adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61 din 13 noiembrie 2025 (în continuare, „OUG nr. 61/2025”), act normativ care a introdus mecanisme necesare aplicării Regulamentului (UE) 2024/1252 și a operat corelări cu alte acte normative (inclusiv în materia licenței industriale unice). Cu toate acestea, în cadrul intervențiilor legislative realizate prin OUG nr. 61/2025 a fost omisă reglementarea expresă a situației depozitelor de deșeuri închise definitiv (deșeuri industriale și deșeuri extractive) din perspectiva redeschiderii controlate în vederea valorificării materiilor prime critice sau a altor resurse minerale neenergetice conținute.

Prin urmare, sursa directă a inițiativei o constituie necesitatea completării acestui vid normativ, pentru ca România să poată aplica coerent, integrat și efectiv cerințele CRMA privind circularitatea materiilor prime critice, inclusiv

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

prin punerea în valoare a resurselor existente în depozite închise, halde, iazuri de decantare și alte amplasamente dezafectate, în condiții strict reglementate și cu garanții de mediu.

2. Fundamentarea europeană a inițiativei

Regulamentul (UE) 2024/1252 accentuează necesitatea identificării și valorificării potențialului de recuperare a materiilor prime critice din deșeuri, în linie cu principiile economiei circulare. Aceste orientări se află în continuitate cu:

- Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive (în plan național: reglementările privind planurile de gestionare și închiderea instalațiilor de deșeuri extractive);
- Directiva 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri (în plan național: OG nr. 2/2021), care reglementează în special condițiile de funcționare, închidere și post-inchidere;
- Directiva 2008/98/CE privind deșeurile, cu accent pe ierarhia deșeurilor și operațiunile de recuperare/reciclare.

În acest context european, intervenția legislativă națională propusă este justificată deoarece completează cadrul procedural intern pentru un domeniu insuficient reglementat: redeschiderea controlată a depozitelor de deșeuri închise definitiv, exclusiv în scop de valorificare și în condiții de protecție a mediului.

3. Situația existentă la nivel național

Pe teritoriul României există un număr semnificativ de amplasamente industriale sau extractive închise/dezafectate, cum ar fi:

- depozite de deșeuri industriale închise (zgură, cenușă, șlam etc.);
- halde de steril din exploatare miniere închise;

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

- iazuri de decantare și alte instalații de gestionare a deșeurilor extractive dezafectate;
- perimetre miniere cu activitatea încetată care includ depozite de deșeuri rezultate din exploatare/preparare.

O parte importantă a acestor situri a fost închisă în cadrul conformării cu dreptul UE, inclusiv în contextul hotărârii CJUE din 18 octombrie 2018 în cauza C 301/17 (Comisia/ România), care a impus accelerarea măsurilor privind închiderea depozitelor neconforme.

În momentul închiderii multor depozite, condițiile tehnice și economice nu făceau oportună valorificarea materiilor prime din cadrul lor, întrucât metodele de exploatare nu asigurau o protecție a mediului corespunzătoare. În prezent însă, evoluțiile tehnologice și dinamica pieței fac fezabilă recuperarea controlată a unor materiale valoroase (inclusiv metale critice), cu posibilitatea reducerii unor riscuri de mediu, prin intervenții controlate, monitorizare și refacerea amplasamentului.

Problema centrală: cadrul legal actual nu reglementează explicit posibilitatea redeschiderii în scop de valorificare a depozitelor închise definitiv.

- OG nr. 2/2021 tratează în principal regimul de închidere și post-inchidere, fără a institui un mecanism clar de redeschidere în scop de recuperare/reciclare.
- OUG nr. 61/2025 a creat instrumente pentru aplicarea CRMA, însă nu a introdus norma necesară în OG nr. 2/2021 care să permită, în mod expres, intervenția asupra depozitelor închise (industrial/extractiv) pentru valorificarea materiilor prime critice.

În lipsa unui temei legal explicit, apar:

- incertitudine juridică pentru autorități și operatori economici;
- risc de blocaje administrative;

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

- imposibilitatea implementării coerente a cerințelor CRMA privind circularitatea materiilor prime critice în segmentul depozitelor închise.

4. Necesitatea și obiectivele intervenției legislative

În lipsa completării cadrului normativ național, aplicarea Regulamentului (UE) 2024/1252 (CRMA) ar rămâne, în mod practic, doar parțială, întrucât unul dintre canalele importante avute în vedere la nivel european pentru creșterea circularității – respectiv valorificarea resurselor din depozite închise, halde, iazuri de decantare și alte amplasamente dezafectate – nu ar beneficia de un temei juridic intern clar, expres și operațional. Această omisiune ar conduce la menținerea unei zone de incertitudine pentru autorități și investitori și ar bloca, în mod nejustificat, inițierea unor proiecte de recuperare și valorificare în condiții controlate.

Necompletarea legislației ar avea drept consecință, în primul rând, nevalorificarea resurselor secundare existente în România, cu păstrarea unei dependențe ridicate de importuri pentru materii prime critice și pentru alte resurse minerale neenergetice de interes economic. În al doilea rând, s-ar pierde oportunități reale de remediere activă și de reducere a riscurilor de mediu asociate siturilor istorice, în condițiile în care intervențiile controlate pot conduce nu doar la recuperare economică, ci și la stabilizare și refacere progresivă a amplasamentelor. În același timp, România ar întâmpina dificultăți în atingerea obiectivelor asumate prin CRMA, inclusiv în ceea ce privește creșterea contribuției reciclării la acoperirea consumului anual de materii prime critice până în 2030, iar pe plan intern ar fi ratate investiții și proiecte de dezvoltare economică locală în zone post-industriale și post-miniere, acolo unde astfel de inițiative pot crea locuri de muncă și pot genera valoare adăugată.

Prin proiectul de lege se urmărește instituirea unui cadru normativ care să permită redeschiderea controlată a depozitelor de deșeuri închise definitiv, exclusiv în scopul valorificării materialelor conținute, oferind un mecanism clar

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

și predictibil pentru autorități și operatori economici. Totodată, intervenția legislativă asigură conformitatea cu CRMA și cu principiile economiei circulare, în special prin integrarea obligațiilor privind evaluarea preliminară a potențialului de valorificare și prin tratarea operațiunilor ca activități de reciclare/recuperare, în sensul legislației naționale. Menținerea nivelului de protecție a mediului este garantată prin condiționarea redeschiderii de emiterea acordului de mediu și a autorizației de mediu, cu respectarea integrală a legislației aplicabile și cu impunerea măsurilor de prevenire și control al poluării, inclusiv monitorizare. În același timp, proiectul clarifică explicit că nu este vorba despre o redeschidere „nereglementată” a unui amplasament, ci despre o intervenție autorizată, controlată și transparentă. Nu în ultimul rând, proiectul responsabilizează operatorul economic, stabilind obligația acestuia de a asigura, pe propria cheltuială, închiderea finală, refacerea amplasamentului și monitorizarea post-închidere, astfel încât statul să nu preia riscuri sau costuri ulterioare, iar principiul „poluatorul plătește” să fie aplicat efectiv.

5. Conformitatea cu legislația UE, principiile generale și tehnica legislativă

Prezenta propunere legislativă este concepută în deplină concordanță cu dreptul Uniunii Europene și cu obligațiile asumate de România ca stat membru. Intervenția normativă vizează un aspect specific – redeschiderea controlată a depozitelor de deșeuri închise în vederea valorificării materiilor prime critice – care nu este reglementat exhaustiv la nivel european. Regulamentul (UE) 2024/1252 stabilește obiective și cerințe generale, lăsând statelor membre competența de a defini mecanismele procedurale necesare aplicării acestora, motiv pentru care inițiativa respectă principiul subsidiarității.

Soluțiile propuse sunt conforme și cu principiul proporționalității, întrucât se limitează strict la atingerea scopului urmărit și nu instituie derogări de la legislația de mediu existentă. Dimpotrivă, redeschiderea depozitelor este condiționată de obținerea acordului de mediu și a autorizației de mediu și de

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

respectarea integrală a tuturor obligațiilor legale privind prevenirea și controlul poluării, monitorizarea și refacerea amplasamentului. Totodată, proiectul asigură securitatea juridică prin reglementări clare și previzibile, care stabilesc condițiile și procedura aplicabilă, fără a afecta structura generală a legislației în domeniul gestionării deșeurilor.

6. Riscuri potențiale și vulnerabilități identificate

În elaborarea inițiativei legislative au fost analizate principalele riscuri juridice și practice, în scopul limitării acestora încă din faza de reglementare. Din perspectiva constituțională, proiectul nu ridică probleme de neconstituționalitate, fiind în acord cu art. 35 din Constituție privind dreptul la un mediu sănătos și cu principiul „poluatorul plătește”. Redeschiderea depozitelor se realizează exclusiv la inițiativa și cu acordul proprietarilor sau titularilor, fără a aduce atingere dreptului de proprietate, iar obligațiile financiare impuse operatorilor sunt justificate de interesul public al protecției mediului.

În ceea ce privește dreptul Uniunii Europene, măsurile propuse nu generează riscuri de infringement, ci dimpotrivă contribuie la aplicarea efectivă a Regulamentului (UE) 2024/1252. Menținerea integrală a standardelor de mediu asigură compatibilitatea cu directivele relevante în domeniul deșeurilor și depozitelor, fără a afecta obligațiile deja îndeplinite de România privind închiderea depozitelor neconforme.

Procedura de redeschidere este corelată strict cu regimul autorizațiilor de mediu, fără a crea excepții sau mecanisme care să eludeze evaluarea impactului asupra mediului. Emiterea acordului de mediu și a autorizației de mediu rămâne obligatorie, cu respectarea tuturor etapelor de analiză tehnică și consultare publică prevăzute de legislația în vigoare.

Totodată, proiectul clarifică natura juridică a operațiunilor de valorificare, stabilind că acestea se încadrează în sfera gestionării deșeurilor, nu a activităților miniere, întrucât materialele vizate sunt deșeuri deja extrase.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

Un risc major, identificat în lipsa unor reglementări exprese, îl reprezenta posibilitatea abandonării amplasamentelor după valorificare. Acesta este eliminat prin instituirea obligației operatorului de a asigura, pe cheltuiala proprie, închiderea finală, refacerea amplasamentului și monitorizarea post-închidere, cu constituirea prealabilă a garanțiilor financiare prevăzute de lege. În acest mod, se evită orice transfer al costurilor către bugetul public.

Prin clarificările terminologice și procedurale introduse, proiectul reduce riscul interpretărilor divergente și creează un cadru coerent, robust și aplicabil în practică, care poate fi implementat fără a genera blocaje administrative sau litigii semnificative.

7. Schimbările preconizate și mecanismele de implementare

Proiectul de act normativ propune completarea cadrului legislativ existent prin modificarea OG nr. 2/2021 și OUG nr. 61/2025, în vederea reglementării exprese a redeschiderii controlate a depozitelor de deșeuri închise, industriale sau extractive, exclusiv în scopul valorificării materiilor prime critice și al altor resurse minerale neenergetice. Elementul central al intervenției legislative îl constituie introducerea în OG nr. 2/2021 a unui nou articol, care permite redeschiderea acestor depozite la inițiativa proprietarilor sau titularilor, cu condiția existenței unui potențial real de valorificare și numai pe baza acordului de mediu și a autorizației de mediu. Sunt vizate atât depozitele aparținând unor operatori economici care au funcționat anterior în baza unor autorizații, cât și depozitele situate în foste perimetre miniere fără licență activă, aflate în administrarea statului sau a autorităților locale.

Pentru a asigura o aplicare riguroasă și unitară, proiectul instituie obligația depunerii unei documentații tehnice complete, care include descrierea materialelor valorificabile, metoda tehnică propusă, măsurile de protecție a mediului, calendarul operațiunilor și evaluarea preliminară a potențialului de valorificare. Această evaluare transpune în plan național cerințele CRMA privind analiza fezabilității recuperării materiilor prime critice și este

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

consolidată prin introducerea obligației de elaborare a unei metodologii unitare, ce urmează a fi aprobată de autoritatea de mediu competentă, asigurând astfel coerență și predictibilitate în evaluarea proiectelor.

Emiterea autorizației de mediu pentru redeschiderea depozitului este condiționată de respectarea integrală a legislației de mediu și a cerințelor CRMA, inclusiv de demonstrarea faptului că operațiunile propuse nu generează impact suplimentar semnificativ și contribuie efectiv la circularitatea materiilor prime critice. Proiectul pune un accent deosebit pe responsabilitatea operatorului, instituind obligația constituirii garanțiilor financiare de mediu și a fondului de închidere înainte de începerea activităților, precum și obligația asigurării închiderii finale, refacerii amplasamentului și monitorizării post-închidere, pe cheltuiala proprie.

În ceea ce privește implementarea, proiectul clarifică rolurile instituționale și promovează cooperarea între autoritatea de mediu, autoritatea în domeniul resurselor minerale și celelalte instituții competente, în funcție de specificul amplasamentului. Această abordare interinstituțională este menită să evite suprapunerile de competențe și blocajele administrative și să asigure o aplicare coerentă a noilor prevederi.

În ansamblu, schimbările propuse creează un cadru legislativ coerent și funcțional, care permite identificarea și valorificarea resurselor din depozitele închise, autorizarea în condiții de siguranță a proiectelor de recuperare, monitorizarea strictă a activităților și refacerea mediului după finalizarea acestora, integrând efectiv principiile economiei circulare într-un domeniu în care, până în prezent, accentul a fost pus aproape exclusiv pe închidere și izolare.

8. Beneficiile așteptate ale adoptării actului normativ

Adoptarea prezentului act normativ va produce beneficii semnificative atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung, prin valorificarea eficientă a unor resurse existente și prin reducerea unor vulnerabilități structurale. În primul

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

rând, legea creează cadrul necesar pentru recuperarea și reintroducerea în economie a materiilor prime critice și a altor metale utile conținute în depozite de deșeuri închise, contribuind astfel la creșterea ofertei interne și la reducerea dependenței de importuri. Această abordare permite utilizarea unor resurse deja extrase, dar nevalorificate, cu impact pozitiv asupra industriilor strategice și asupra balanței comerciale.

Din perspectiva mediului, redeschiderea controlată a depozitelor poate conduce la reducerea riscurilor de poluare, prin extragerea fracțiunilor problematice și stabilizarea materialelor rămase, concomitent cu refacerea progresivă a amplasamentelor. Implementarea strictă a condițiilor din autorizația de mediu și a obligațiilor de monitorizare asigură menținerea impactului sub control și transformarea unor situri degradate în terenuri ecologizate, cu potențial de reutilizare.

Legea generează și beneficii economice locale și bugetare, prin atragerea investițiilor private în zone afectate de declin industrial sau minier. Proiectele de valorificare vor crea locuri de muncă, vor stimula activități conexe și vor aduce venituri la buget prin taxe, impozite și alte contribuții. Totodată, transferarea obligațiilor de mediu către operatori privați reduce presiunea asupra bugetelor publice, statul nemaifiind nevoit să suporte costurile de întreținere sau post-monitorizare ale depozitelor redeschise.

La nivel strategic, actul normativ contribuie la creșterea autonomiei și securității economice a României, prin integrarea activă a țării în lanțul valoric european al materiilor prime critice. Dezvoltarea capacităților interne de recuperare și reciclare sporește reziliența la șocuri de aprovizionare și creează expertiză națională în domenii avansate, precum urban mining și valorificarea resurselor secundare.

Nu în ultimul rând, adoptarea legii sprijină atingerea obiectivelor de economie circulară, prin reducerea cantităților de deșeuri depozitate și prin trecerea de la o abordare bazată pe izolare și abandon la una axată pe recuperare și

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

valorificare. Această schimbare de paradigmă consolidează poziția României în politicile europene de mediu și poate facilita accesul la finanțări dedicate tranziției verzi.

9. Concluzie

Proiectul de lege reprezintă o intervenție necesară, echilibrată și oportună, care răspunde simultan unor probleme de mediu, unor obligații europene și unor oportunități economice reale. Din punct de vedere juridic, soluția propusă oferă claritate și predictibilitate într-un domeniu insuficient reglementat până în prezent, combinând flexibilitatea valorificării resurselor existente cu responsabilitatea strictă a operatorilor. Prin completarea OG nr. 2/2021 și a OUG nr. 61/2025, România face un pas important către un model funcțional de economie circulară în domeniul materiilor prime critice, cu beneficii net superioare eventualelor riscuri, deja limitate prin arhitectura normativă propusă.

Succesul aplicării acestei legi va depinde de cooperarea interinstituțională și de un proces de autorizare transparent și riguros, capabil să asigure încrederea publicului că valorificarea depozitelor de deșeuri se realizează în interesul comun al mediului, economiei și societății.

În numele inițiatorilor :

Glad Aurel VARGA

Senator PNL

Parlamentul României

Senat

Tabel inițiatori

Nr. Crt.	Nume și Prenume Parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Circumscripția electorală	Semnătură
1	Ovidiu GITARU	PNL	Botoșani	
2	Răduci Claudiu	PNL	Alba	
3	Rosu Lucian	PNL	Iasi	
4	Vestea Mihail	PNL	Bucuresti	
5	BOTA GHEORGHE	PNL	Mihor.	
6	Niculescu Căpârlas	PNL	Cluj	
7	Flutur Gheorghe	PNL	Juceova	
8	Abulea Cosmin	PNL	Cluj	
9	ALDEA VALENTINA MAGIANA	NEAFILIAT	Bucuresti	

10	DANIEL - CATALIN FENECHIU	PAUL	BACAU	
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				